वन्तः। तदानीं प्रथमत आदित्यैः स्वर्गे प्राप्ते सति 'तेऽङ्गिरसः', स्वर्गसिद्ध्यर्थं तेभ्यः 'आदित्येभ्यः', काञ्चित् 'दक्षिणामनयन्', कासौ दक्षिणेति सोच्यते, योयमादित्यो जगत् प्रकाशयन् अस्माभिर्दृश्यते। स एवाङ्गिरसां प्रार्थनया श्वेतोऽश्वोऽभवत्। तं 'अश्वं', इतरेभ्यः सर्व्वेभ्यो द्वादशेभ्यो दक्षिणात्वेन नीतवन्तः। तानङ्गिरसः प्रति 'ते' आदित्याः, 'अब्रुवन्', हे अङ्गिरसो यूयं अश्वं 'नः' 'अस्मान् प्रति, 'अनेष्ट' अनीतवन्तः। 'सः' अश्वः, 'वर्य्यः' श्रेष्ठः, 'अभूदिति'। यस्मादादित्यैरश्वो वर्य्यनाम्ना व्यवहृतः 'तस्मात्', लोकेपि सारथिनः समीचीनमश्वमुपलालनार्थं हस्तेन स्पृशन्तो हे 'सवर्य्य', 'इति' अनेन नाम्ना, व्यवहरन्ति। वर्य्यैः श्रेष्ठैर्गुणैः सहितः 'सवर्य्यः'। यस्मादङ्गिरोभिर्दत्तः श्रेष्ठोभूत् 'तस्मात्' सर्व्वस्मिन्नपि 'यज्ञे', 'वरः' श्रेष्ठः पदार्थः, दक्षिणात्वेन 'दीयते'॥

(२) अश्वनामनिर्व्वचनं दर्शयति। "यत् प्रजापतिरालब्धोऽश्वोऽभवत्। तस्मादश्वो नाम" इति। 'प्रजापतिः', स्वयमेव कदाचिदश्वजातिर्भूत्वा देवैः 'आलब्धः', सन् 'अश्वः' व्यापकः, 'अभवत्'। यद्यस्मादेवं 'तस्मात्', अश्नुते प्राप्नोति इति व्युत्पत्त्या अश्वनाम सम्पन्नं॥

(३) अर्व्वनामनिर्व्वचनं दर्शयति। "यच्छ्वयदरुरासीत्। तस्मादर्व्वानाम" इति। प्रजापतेरक्षि केनापि रोगेणोच्छूनं यदाऽभूत्। तदानीं 'श्वयत्' उच्छूनं अभवत्, 'अरुः' व्यथाहेतुः, 'आसीत्'। यस्मादरुः 'तस्मात्', 'अर्वा', इति 'नाम'॥